

Název a adresa školy:

Kraj:

Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Práce s atlasem

35 minut

- 1) Na fyzické mapě Afriky najdi 40°j.š. a od západu k východu popiš reliéf oceánského dna Atlantského a Indického oceánu, nemusíš celé názvy, jen tvary. Střídají se tam postupně:

.....
.....

3 b.

- 2) Proč státy severní Afriky: Alžírsko, Egypt jsou ekonomicky více rozvinuté, než země tropické Afriky? Odpověď se posuzuje jako splněná, pokud jsou v odpovědi podány alespoň 2 libovolná vysvětlení:

.....
.....
.....
.....

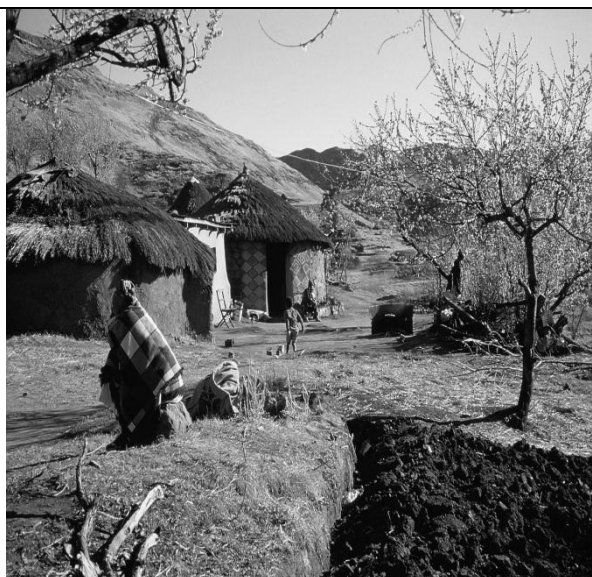
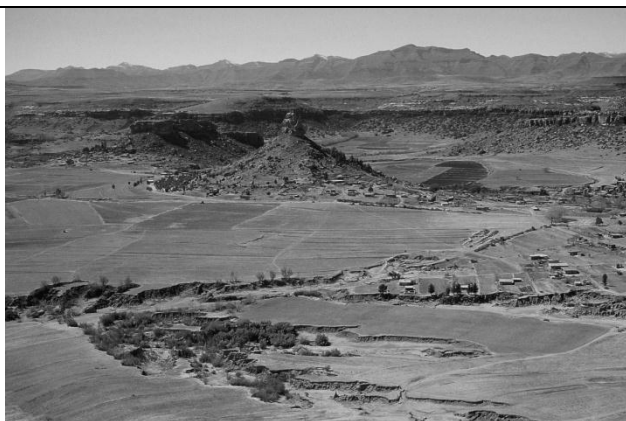
4 b.

- 3) Která mapa Vám při odpovědi na tuto otázku nejvíce napověděla?

.....

0,5 b.

- 4) Jednomu malému státu v Jižní Africe se říká "Horské království". Je to pro to, že se na jeho území nacházejí hory. Prohlédněte si pozorně následující obrázky pocházející z daného státu a napište jméno tohoto státu, název pohoří a odhadněte, jaké má nejvýznamější přírodní bohatství

.....

6 b.

- 5) Vyhledej v Africe místa s názvem Dja, Okapi, Simien, Tai. Napiš, co tyto názvy znamenají a do které země patří. Napiš, jak jsi postupoval(a) při vyhledávání těchto míst.

.....

5 b.

6) V atlase vyhledej město, které má následující zeměpisné souřadnice: 17°j.š., 32°v.d.

.....

Dále o tomto státě vyhledej z různých map v atlase následující údaje:

Průměrnou lednovou teplotu vzduchu

Půdní charakteristiky

Příslušnost k úmoří

Šířková vegetační pásma

Nerostné bohatství

3 b.

Maximálně dosaženo celkem 21,5 bodů

Název a adresa školy:

Kraj:

Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Práce s atlasem – autorské řešení

35 minut

- 1) Na fyzické mapě Afriky najdi 40°j.š. a od západu k východu popiš reliéf oceánského dna Atlantského a Indického oceánu, nemusíš celé názvy, jen tvary. Střídají se tam postupně:

Hřbet, pánev, práh, nepojmenovaný hřbet, pánev, hřbet. (Pokud uvedou i Madagaskarský práh, nebrat jako chybu).

Správná odpověď 3 b. za každou 0,5 b.

3 b.

- 2) Proč státy severní Afriky: Alžírsko, Egypt jsou ekonomicky více rozvinuté, než země tropické Afriky? Odpověď se posuzuje jako splněná, pokud jsou v odpovědi podány alespoň 2 libovolná vysvětlení:

***poloha na pobřeží Středozemního moře, sousedstvím s rozvinutými zeměmi jižní Evropy
historický vývoj – území patřila ke starým civilizačním centrům
význam nerostných surovin, které mají: ropa, plyn, úrodnost půd v deltě Nilu
střediska cestovního ruchu na pobřeží Středozemního moře***

Správná odpověď 4 b.

4 b.

- 3) Která mapa Vám při odpovědi na tuto otázku nejvíce napověděla?

Afrika - hospodářství

Správná odpověď 0,5 b.

0,5 b.

- 4) Jednomu malému státu v Jižní Africe se říká "Horské království". Je to pro to, že se na jeho území nacházejí hory. Prohlédněte si pozorně následující obrázky pocházející z daného státu a napište jméno tohoto státu, název pohoří a odhadněte, jaké má nejvýznamější přírodní bohatství

Lesotho; Dračí hory; zásobárna vody.

Správná odpověď 6 b. Za každou správnou odpověď 2 b.

6 b.

- 5) Vyhledej v Africe místa s názvem Dja, Okapi, Simien, Tai. Napiš, co tyto názvy znamenají a do které země patří. Napiš, jak jsi postupoval(a) při vyhledávání těchto míst.

Jsou to přírodní památky UNESCO

Dja – Kamerun

Okapi – Demokratická republika Kongo

Simien – Etiopie

Tai – Pobřeží Slonoviny

Vyhledávání v rejstříku + vysvětlivky

Správná odpověď 5 b. za každou správnou dvojici 1 b., památka a vyhledávání po 0,5 b.

5 b.

6) V atlase vyhledej město, které má následující zeměpisné souřadnice: 17°j.š., 32°v.d.

Harare, hl.město Zimbabwe

0,5 b.

Dále o tomto státě vyhledej z různých map v atlase následující údaje:

Průměrnou lednovou teplotu vzduchu **20 - 30 °C**

Půdní charakteristiky **půdy tropů, horské nevyvinuté půdy**

Příslušnost k úmoří **Indický oceán**

Šířková vegetační pásma **savany a suché stepi, lesostepi a stepi**

Nerostné bohatství **zlato, měď, kobalt**

Správná odpověď 3 b.

3 b.

Maximálně dosaženo celkem 21,5 bodů

Název a adresa školy:

Kraj:

Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Práce bez atlasu – autorské řešení

40 minut

1) S využitím všech pojmů spojte správně dvojice:

1. azimut	a) jižní
2. šířka	b) 270°
3. směr	c) západní
4. délka	d) jihovýchodní

2 b.

2) Které tvrzení je správné?

- zeměpisná délka se čísluje do 360°
- na mapě světa je možné přesně vyčíslit šířku řeky
- zeměpisná šířka se čísluje do 90°
- na topografických mapách jsou zobrazeny největší ostrovy

1 b.

3) Které tvrzení o pohybech Země je správné?

- Země se otáčí okolo své osy od Z na V
- Vzdálenost od Země ke Slunci se v průběhu roku nemění
- Úhel naklonění zemské osy se v průběhu roku mění z 23,5° na 66,5°
- Země uskutečňuje plný oběh okolo Slunce přesně za 365 dní

1 b.

4) Při postupu z povrchu Země do jejích hlubin:

- teplota klesá, tlak narůstá
- teplota narůstá, tlak klesá
- tlak i teplota narůstají
- tlak i teplota klesají

1 b.

5) Nejmenší mocnost má zemská kůra:

- a) pod pevninami
- b) nížinami
- c) pod oceány
- d) pod horami

1 b.

6) Okolo 96 % vody připadá na:

- a) Světový oceán
- b) vody řek
- c) ledovce Antarktidy a Arktidy
- d) podzemní vodu

1 b.

7) Příčinou vzniku tsunami je:

- a) energie Slunce
- b) vítr
- c) přílivy a odlivy
- d) zemětřesení v oceánech

1 b.

8) Kteří činitelé mají vliv na vznik uvedených tvarů reliéfu?

A) MORENA

- a) moře
- b) ledovec
- c) člověk
- d) vítr

B) DUNA

- a) moře
- b) ledovec
- c) člověk
- d) vítr

1 b.

9) Počasí charakterizuje z následujících tvrzení:

- a) teplota vzduchu ve dne a v noci
- b) průměrná roční teplota vzduchu
- c) průměrné roční množství srážek
- d) střední (průměrná) teplota nejchladnějšího (nejteplejšího) měsíce

1 b.

10) Na obrázkuč. 1 je zvířátko, které žije v JZ Africe a jmenuje se:

- a) lemur vari
- b) lišák africký
- c) svišť africký
- d) surikata

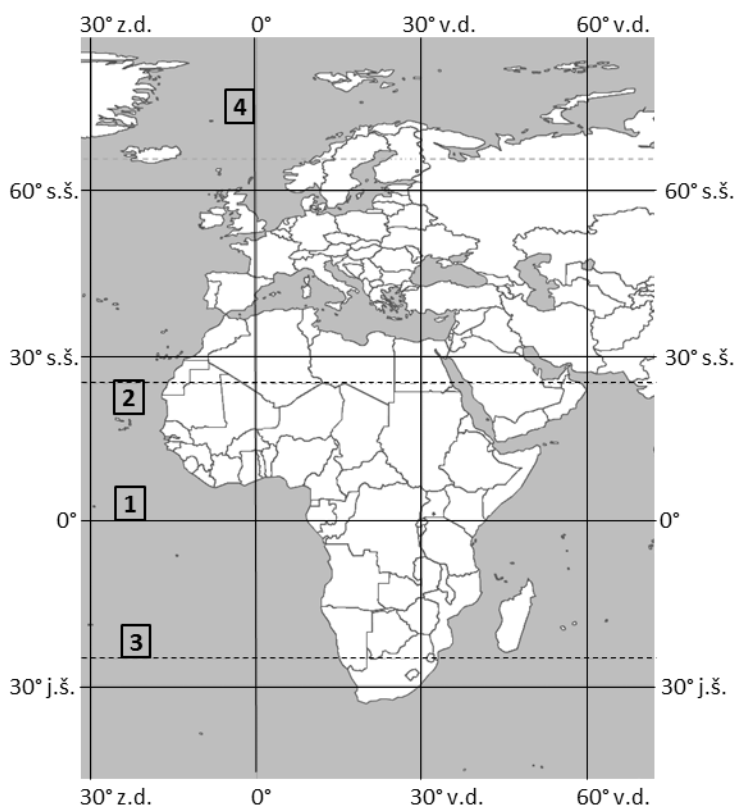
obr. č. 1

1 b.

Řešte následující úkoly s pomocí obr. č. 2

Obr. č. 2

11) Označte NEJVHODNĚJŠÍ vyjádření o geografické poloze Afriky .

Afrika se rozkládá z větší části:

- a) na západní a na severní polokouli
- b) na západní a na jižní polokouli
- c) na východní a na jižní polokouli
- d) na východní a na severní polokouli

1 b.

12) Pojmenujte (uveďte konkrétní název) číslicemi 1 – 4 označené základní části zeměpisné sítě:

.....
.....
.....
.....

2 b.

13) Která moře oddělují Afriku od Evropy a Asie?

.....

1 b.

14) Afrika leží od Evropy na (doplňte světovou stranu), Jižní Amerika leží od Afriky na (doplňte světovou stranu):

.....

1 b.

15) Z nabízených možností dosadte do vět správné termíny. Pamatujte, že využijete pouze 7 z nabízených možností. (termíny jsou uvedeny v 1. pádu, nezapomeňte je dát do náležitého slovního tvaru)

černé uhlí – rovník – srážky – barevné a drahé kovy – obratníky – pouště – poledníky – monzuny – oáza – ropa a zemní plyn – pasáty – mořské proudy – sucho – tropické deštné lesy

Afrika je nejteplejší kontinent, protože se její převážná část rozkládá mezi
Z těchto oblastí vanou k rovníku stálé větry nazývané, které v severní části Afriky způsobují, v jižní části však přinášejí
V důsledku přítomnosti těchto větrů je hospodářská činnost severní části Afriky soustředěná k pobřeží nebo do
Geologický vývoj pohoří východní Afriky umožnil vznik vysoce ceněných nerostných surovin, z nichž se nejvíce těží zejména
Státy podél Guinejského zálivu pak své hospodářství posilují těžbou

3,5 b.

Maximálně dosaženo celkem 19,5 bodů

Název a adresa školy:

Kraj:

Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Práce bez atlasu – autorské řešení

40 minut

1) S využitím všech pojmů spojte správně dvojice:

1. azimut	a) jižní
2. šířka	b) 270°
3. směr	c) západní
4. délka	d) jihovýchodní

1b; 2a; 3d; 4c

Správná odpověď 2 b. za každou správnou odpověď 0,5 b.

2 b.

2) Které tvrzení je správné?

- zeměpisná délka se čísluje do 360°
- na mapě světa je možné přesně vyčíslit šířku řeky
- **zeměpisná šířka se čísluje do 90°**
- na topografických mapách jsou zobrazeny největší ostrovy

správná odpověď 1 b.

1 b.

3) Které tvrzení o pohybech Země je správné?

- a) Země se otáčí okolo své osy od Z na V**
- b) Vzdálenost od Země ke Slunci se v průběhu roku nemění
- c) Úhel naklonění zemské osy se v průběhu roku mění z 23,5° na 66,5°
- d) Země uskutečňuje plný oběh okolo Slunce přesně za 365 dní

správná odpověď 1 b.

1 b.

4) Při postupu z povrchu Země do jejích hlubin:

- a) teplota klesá, tlak narůstá
- b) teplota narůstá, tlak klesá
- c) **tlak i teplota narůstají**
- d) tlak i teplota klesají

správná odpověď 1 b.

1 b.

5) Nejmenší mocnost má zemská kůra:

- a) pod pevninami
- b) nížinami
- c) **pod oceány**
- d) pod horami

správná odpověď 1 b.

1 b.

6) Okolo 96 % vody připadá na:

- a) **Světový oceán**
- b) vody řek
- c) ledovce Antarktidy a Arktidy
- d) podzemní vodu

správná odpověď 1 b.

1 b.

7) Příčinou vzniku tsunami je:

- a) energie Slunce
- b) vítr
- c) přílivy a odlivy
- d) **zemětřesení v oceánech**

správná odpověď 1 b.

1 b.

8) Kteří činitelé mají vliv na vznik uvedených tvarů reliéfu?

- A) MORENA
- a) moře **b) ledovec** c) člověk d) vítr
- B) DUNA
- a) moře b) ledovec c) člověk **d) vítr**

Správná odpověď 1 b.

1 b.

9) Počasí charakterizuje z následujících tvrzení:

- a) **teplota vzduchu ve dne a v noci**
- b) průměrná roční teplota vzduchu
- c) průměrné roční množství srážek
- d) střední (průměrná) teplota nejchladnějšího (nejteplejšího) měsíce

správná odpověď 1 b.

1 b.

10) Na obrázkuč. 1 je zvířátko, které žije v JZ Africe a jmenuje se:

- a) lemur vari
- b) lišák africký
- c) svišť africký
- d) **surikata**

obr. č. 1

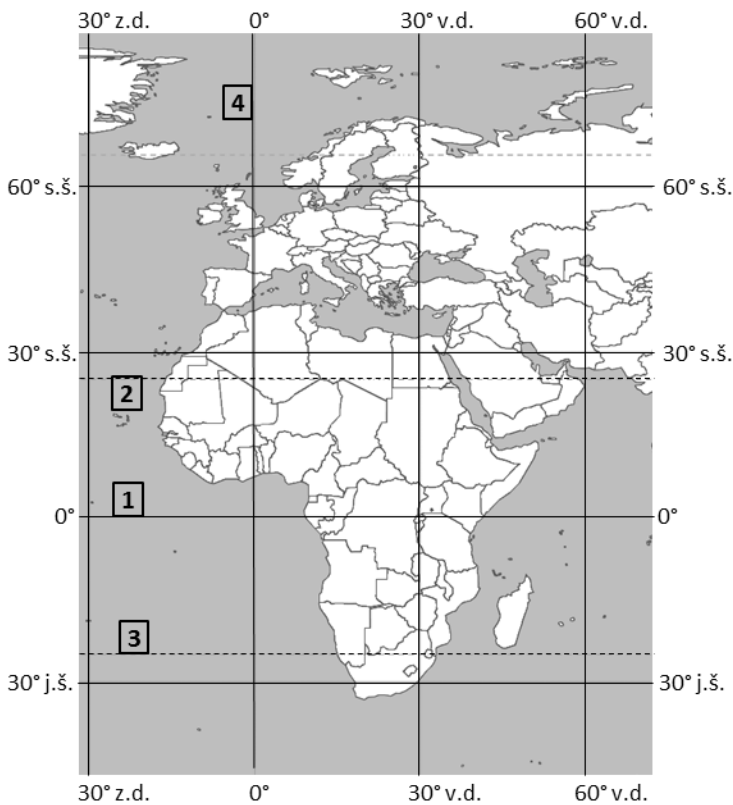

správná odpověď 1 b.

1 b.

Řešte následující úkoly s pomocí obr. č. 2

Obr. č. 2

11) Označte NEJVHODNĚJŠÍ vyjádření o geografické poloze Afriky .

Afrika se rozkládá z větší části:

- a) na západní a na severní polokouli
- b) na západní a na jižní polokouli
- c) na východní a na jižní polokouli
- d) na východní a na severní polokouli**

správná odpověď 1 b.

1 b.

12) Pojmenujte (uvedte konkrétní název) číslicemi 1 – 4 označené základní části zeměpisné sítě:

- 1. rovník**
- 2. obratník Raka**
- 3. obratník Kozoroha**
- 4. Greenwichský (nultý) poledník**

Správná odpověď 2 b. – za každou správnou 0,5 b.

2 b.

13) Která moře oddělují Afriku od Evropy a Asie?

Středozemní moře a Rudé moře

Správná odpověď 1 b. – za každou správnou 0,5 b.

1 b.

14) Afrika leží od Evropy na (doplňte světovou stranu), Jižní Amerika leží od Afriky na (doplňte světovou stranu):

Jih; Západ

Správná odpověď 1 b. – za každou správnou 0,5 b.

1 b.

15) Z nabízených možností dosadte do vět správné termíny. Pamatujte, že využijete pouze 7 z nabízených možností. (termíny jsou uvedeny v 1. pádu, nezapomeňte je dát do náležitého slovního tvaru)

černé uhlí – rovník – srážky – barevné a drahé kovy – obratníky – pouště – poledníky – monzuny – oáza – ropa a zemní plyn – pasáty – mořské proudy – sucho – tropické deštné lesy

Afrika je nejteplejší kontinent, protože se její převážná část rozkládá mezi**obratníky**..... . Z těchto oblastí vanou k rovníku stálé větry nazývané**pasáty**....., které v severní části Afriky způsobují**sucho**....., v jižní části však přinášejí**srážky**..... . V důsledku přítomnosti těchto větrů je hospodářská činnost severní části Afriky soustředěná k pobřeží nebo do**oáz**.... . Geologický vývoj pohoří východní Afriky umožnil vznik vysoce ceněných nerostných surovin, z nichž se nejvíce těží zejména**drahé a barevné kovy**.... . Státy podél Guinejského zálivu pak své hospodářství posilují těžbou**ropy a zemního plynu**... .

obratníky – pasáty – sucho – srážky – oáz – drahé a barevné kovy – ropu a zemní plyn

správná odpověď 3,5 b. za každou správnou odpověď 0,5 b.

3,5 b.

Maximálně dosaženo celkem 19,5 bodů

Název a adresa školy:

Kraj:

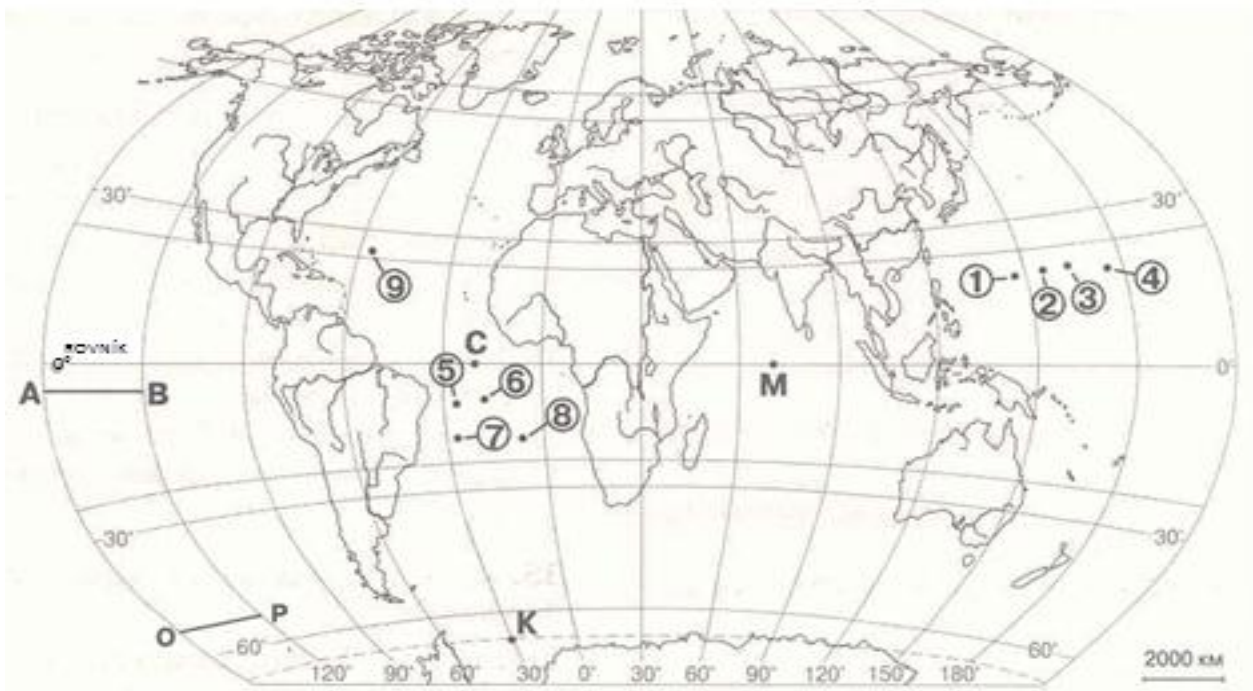
Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Praktická část

15 minut

Obr. č. 1

1) Které tvrzení je správné (pracujte s obr. č. 1)

- a) na mapě světa je linie A – B je delší než linie O – P
- b) na mapě světa bod 9 má souřadnice 24° j. š. a 50° v. d.
- c) na mapě světa bod K leží na obratníku Raka
- d) linie O – P má směr ze S na J

1 b.

2) Která z teček vyznačených na obr. č. 1 má souřadnice 18° s. š. a 164° v. d.

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

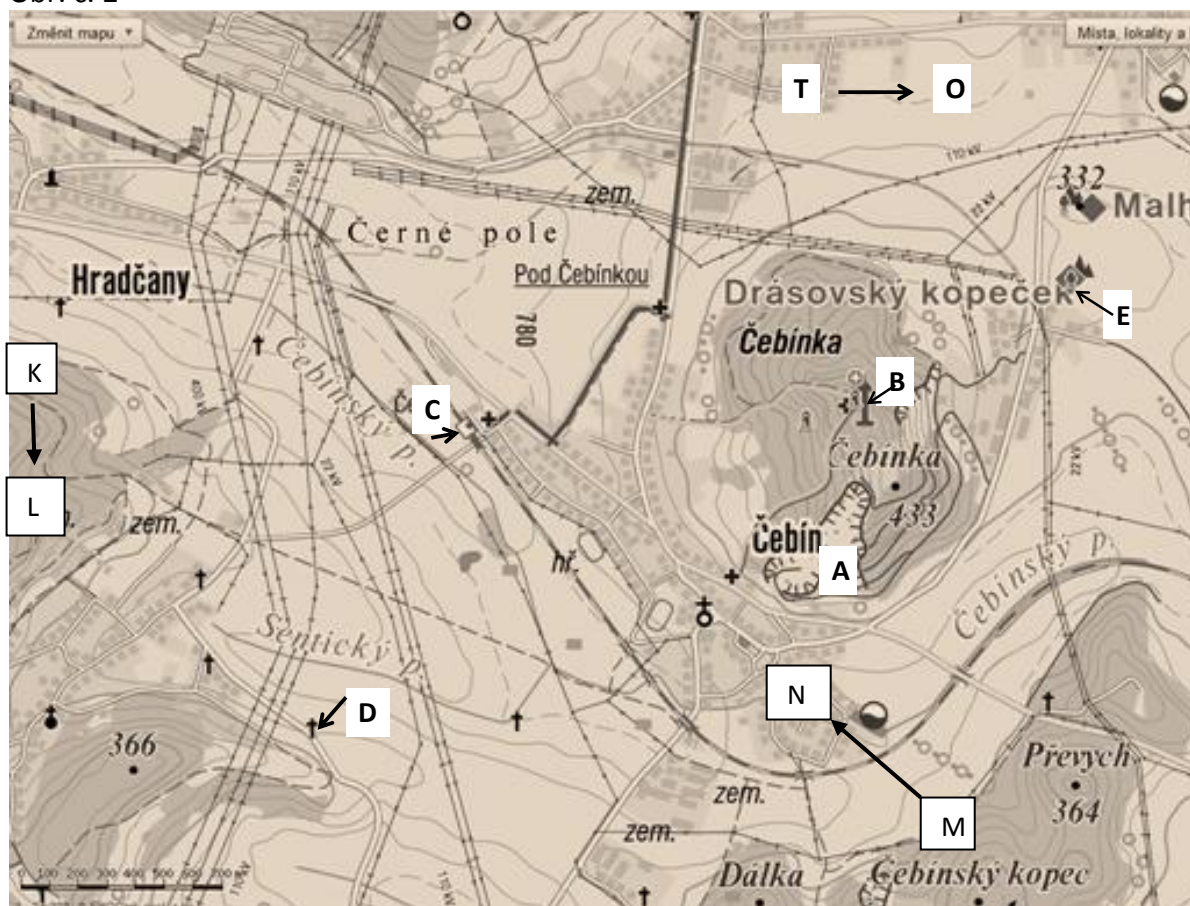
1 b.

3) Která z teček vyznačených na obr. č. 1 má souřadnice 10° j. š. a 18° z. d.

- a) 5
- b) 6
- c) 7
- d) 8

1 b.

Obr. č. 2

4) Na výřezu turistické mapy (obr. č. 2) jsou písmenem, popř. písmenem a šipkou označeny následující smluvené značky:

A

B

C

D

E

Značka pod písmenem D leží na straně Sentického potoka.

3 b.

5) Na stejné mapě (obr. č. 2) šipka: T → O představuje azimut; šipka M → N

představuje přibližně azimut; šipka K → L představuje azimut

1,5 b.

Maximálně dosaženo celkem 7,5 bodů

Název a adresa školy:

Kraj:

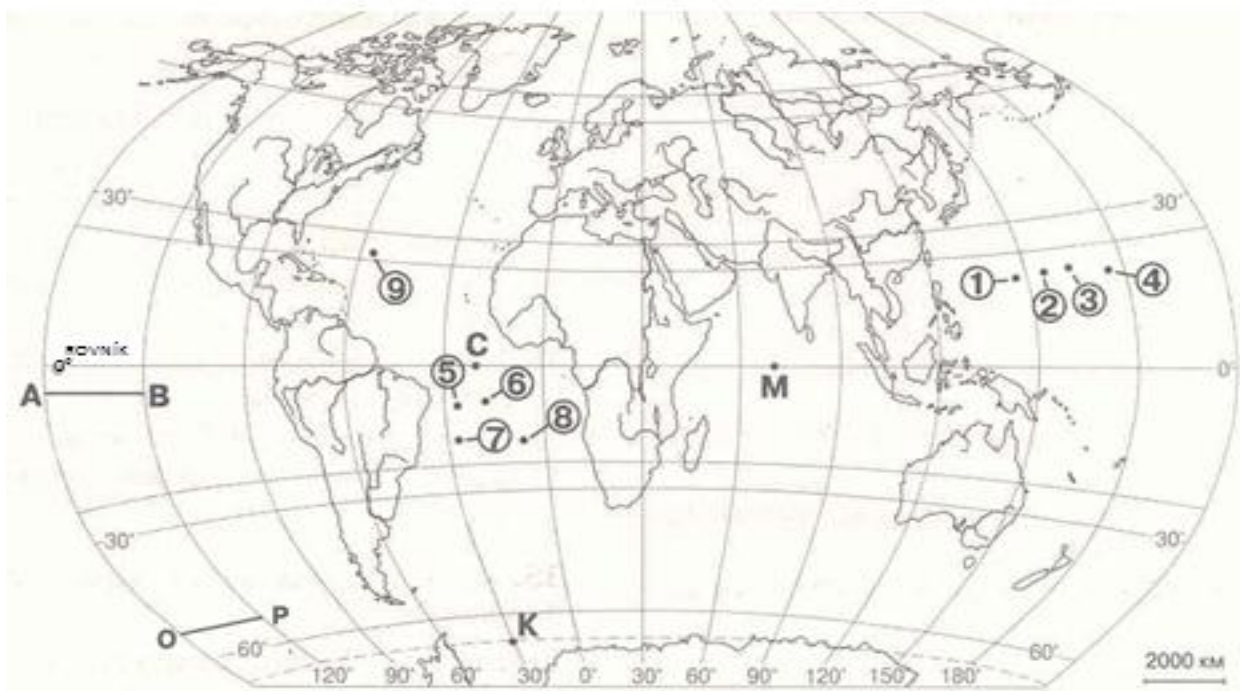
Jméno a příjmení:

Třída: Datum:

Praktická část – autorské řešení

15 minut

Obr. č. 1

1) Které tvrzení je správné (pracujte s obr. č. 1)

- a) **na mapě světa je linie A – B je delší než linie O – P**
- b) na mapě světa bod má bod 9 souřadnice 24° j. š. a 50° v. d.
- c) na mapě světa bod K leží na obratníku Raka
- d) linie O – P má směr ze S na J

správná odpověď 1 b.

1 b.

2) Která z teček vyznačených na obr. č. 1 má souřadnice 18° s. š. a 164° v. d.

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4

správná odpověď 1 b.

1 b.

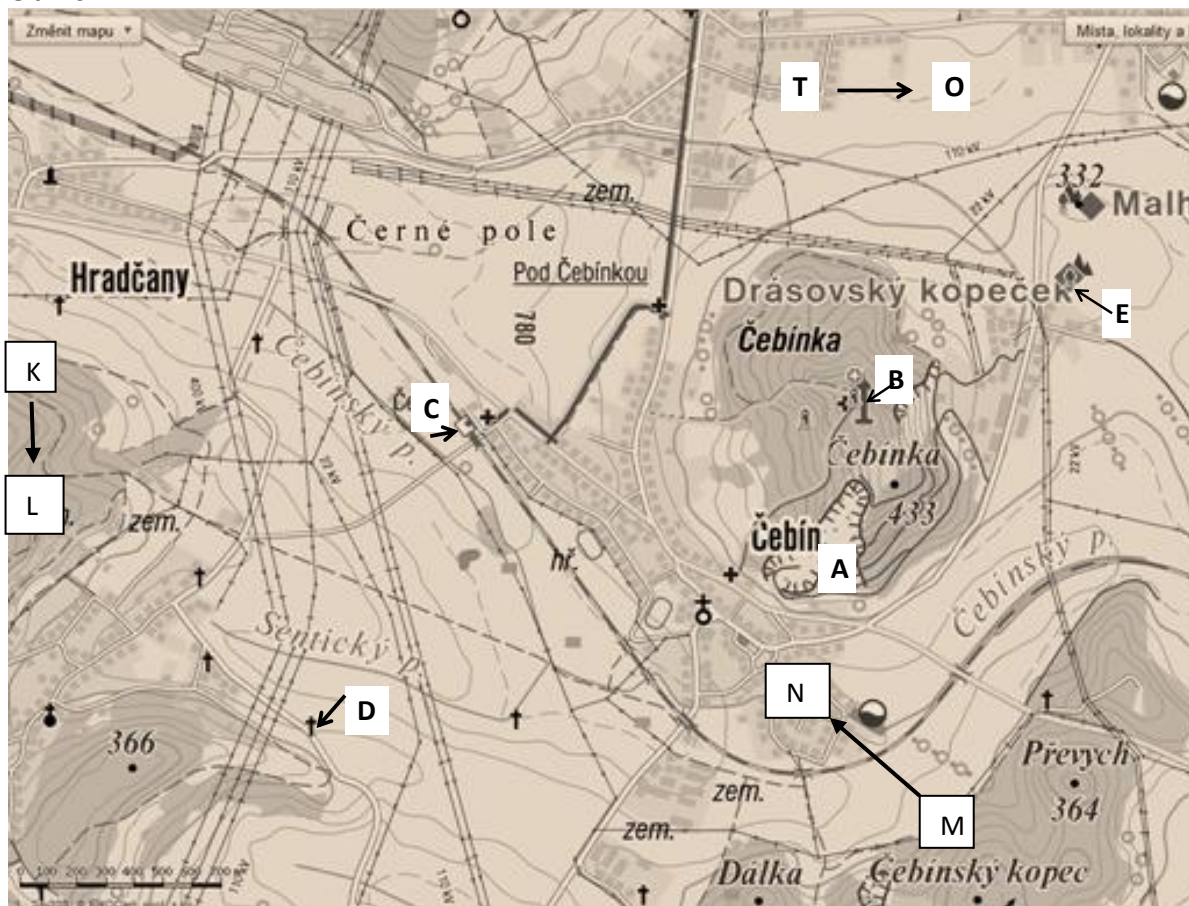
3) Která z teček vyznačených na obr. č. 1 má souřadnice 10° j. š. a 18° z. d.

- a) 5
- b) 6
- c) 7
- d) 8

správná odpověď 1 b.

1 b.

Obr. č. 2

4) Na výřezu turistické mapy (obr. č. 2) jsou písmenem, popř. písmenem a šipkou označeny následující smluvené značky:

A

B

C

D

E

Značka pod písmenem D leží na straně Sentického potoka.

Správná odpověď 3 b. za každou správnou odpověď 0,5 b.

3 b.

5) Na stejné mapě (obr. č. 2) šipka: T → O představuje azimut**90°**.....; šipka M → N představuje přibližně azimut**315°**.....; šipka K → L představuje azimut**180°**..... .

správná odpověď 1,5 b.

1,5 b.

Maximálně dosaženo celkem 7,5 bodů